

Skipbrot á Skansaboðunum

A. GUTTORMUR
DJURHUUS



Ein kalvi og eitt kúgveyga

Í juni mánað í árinum 2000, vóru Regin Olsen, Steingrím Nielsen, Otto Reinert, Tummas Nielsen og Kári Jensen saman við soni sínum, við kalvalínu í Nólsoyarfirði. Ætlanin var at seta línuna úr Tjørnunesi og í ein útnyrðing, men av tí at so nógvir russarar lógu á vegnum, varð sett í ein norðan og varð tí komið tætt at Skansaboðunum. Tá drigið varð, var ein kalvi á línuni og eitt – kúgveyga. Regin Olsen tók tað við til hús og reinsaði tað. Hann undraðist á hvar tað var komið frá, og fór at kanna eftir av hvørjum skipi tað kundí vera. Komið varð fram til, at tað við stórari vissu var av norska damparanum “Nordborg”, sum fyrst á Skansaboðunum náttina nillum 7. og 8. januar í 1922. Mær vitandi er ikki annað skip farið har á leið.

Dimmalætting um hendingina

Dimmalætting veit í dramatiskari tíðindagrein dagin eftir at siga frá hendingini:

“Et Par fremmede Mænd med Søvandet drivende af deres Klæder kommer hjem efter Skansevejen, ledsaget af nogle Thorshavnere, der meddeler at den norske Damper “Nordborg” er strandet paa Skansetangen, og at de fleste af Besætningen er svømmede i Land. De skibbrudne samles efterhaanden paa Hotellet. Men endnu mangler nogle. Det er ingen tid at spille; en Ottemandsfarer, bemandet med 8 raske Thorshavnere, tager straks afsted fra Vågsbotn for at forsøge paa at redde dem, der endnu maatte være om Bord. Forinden træffes Aftale om, at hvis alle er kommet i Land fra Nordborg, inden Ottemandsfareren naar derud, skal der brændes Blus fra “Tingenæs”. Det er ikke nogen behagelig Tur for de otte Mænd; der blæser en haard sydlig Storm. Bølgerne gaar højt, Brændingen larmer, og de bliver gennemblødt til Skindet. Men ud til Damperen naar de. *Da blusses der fra Tingenæs!* Saa ved man, at de skibbrudne alle er kommet i Land, og de der er ilet til Hjælp kan vende tilbage. Villige Hænder hjælper til med at trække Baaden paa Land, og man samler sig i



Regin Olsen saman við kúgveyganum, sum varð fingið á kalvalínu uttan fyri Skansaboðarnar

Mynd: Jens Kristian Vang

smaa Klynger for at drøfte Nattens sørgelige Begivenhed.

Ved Skansetangen lægger Brændingen Gang paa Gang over Nordborg, der endnu ligger med alle Lys tændt. Men nu da Mandskabet er reddet intresserer man sig ikke saa meget for Skibet, der sandsynligt er totalt Vrag.

Damperen “Nordborg” er hjemmehørende i Koparvik og førtes af Kapt. Lars Oppedal, der for første Gang besøgte Thorshavn. “Nordborg” laster 467 Tons brutto, 236 netto og var ankommet hertil med en Ladning Salt til Tingenæs Varelager; der manglede c. 50 Tons Salt at faa i Land, da man paa Grund af Uvejrmåtte indstille Losningen.

Førstestyrmand havde Vagt fra 9 – 12 Lørdag Aften og meddelte ved 12-Tiden Kaptajnen, at Skibet var i Drift og nærmede sig “Tingenæs”. Da Kapt. Befrygtede at drive ned paa

de paa Vestrevaag fortojede Kuttere, blev begge Ankerkættingerne halede ind, og man forsøgte at komme ud af Skansetangen for at faa Læ af Nolsø eller eventuelt sejle til Kongshavn. Men saa stødte Skibet voldsomt; der blev bakket et Par Minutter, og Skibet kom ogsaa Klar, idet det af Søerne kasedes over den første Grund, men det drev nu længere ind mod Klipperne og huggede voldsomt. Brændingen brød nu Gang paa Gang over Skibet, og det gjaldt om for Mandskabet at faa bjærget sig i Land snarest muligt. Stevarten svømmede i Land med en Line, og de andre blev saa halet i Land gennem Brændingen. Da Skibet stødte, opstod der Ild i Matroslukafet, antagelig som følge af at en Lampe er væltet og har antændt Træverket. Matroserne og Kokken fik alt deres Tøj brændt. Maskinmestrenes og Fyrbødernes Tøj stod under Vand.

I Søndags var et stort Antal Thorshavnere ovre paa Skansen for at tage Damperen i Øjesyn. Det var første Gang en Damper er strandet ved Thorshavn.

Det er nu ilandbjerget det meste af det, der kan bjerges fra “Nordborg”. Skibet selv er totalt Vrag.

Ved bjergningen i Søndags kom Poul Juel Djurhuus ret alvorligt til Skade, idet han faldt og fik Skuldren af Led.”

Sjófrágreiðingin

Sjórátturin varð settur í tinghúsunum í Havn longu 9. januar, og verður har nágreiniliga greitt frá hendingini. Við tað at frágreiðingin er nakað drúgv, verða herbertey mest áhugaverdu brotini endurgivin.

For retten mødte Lods S. D. Christiansen der forklarer, at han, der i nogle dage havde sejlet med Skibet som Lods mellem Færøerne, d. 6. d. M. Ved 10 Tiden om

Aftenen kom med Skibet til Thorshavn og ankrede op her, saaledes at han bestemte Ankerpladsens Nord-Sydlinie udfor Spinderiets Lys lidt inden for det yderste Næs Nord for Sandegærbugten og Ankerpladsen. Øst-Vestlinie saaledes at Kpt. da han fik det grønne Havnefyrt klar af Tingenæs, lod Bb. Anker falde, sejlede 70 Favne ud VNV-lig Retning og lod da Stb. Anker falde. Han gav 50 Fv. Kæde paa Stb. Anker og hev 10 Favne ind paa Bagbords. – Den næste dag lagde Kpt. Mærke til, at Skibet for vestlig Vind laa lige ud for Havnemærkerne ved Aalkær Lys Øst for Tørsgøtas Forlængelse.

Om Aftenen den 7. ds. Deltog Kpt. i Losningen af Dsk. “Nordborg” og forlod Skibet ved 8-Tiden om Aftenen. Det var da begyndt at blæse fra S. S. O. med tiltagende Sø. Inden Kpt. forlod Skibet talte han med Kaptajnen, om eventuel Flytning af Skibet, dersom

Vinden tog til, og det blev aftalt, at Kaptajnen skulde fløjte, dersom han ønskede Kpt. om Bord. Da Kpt. tog i Land, laa Skibet sikkert nok for den daværende Vindstyrke, og ogsaa selv om Vinden tog noget til, men hvis det blæste op til Storm, vilde Kpt. anse det raadeligt at flytte længere ud eller søge ind til Kongshavn. Først henad Kl. 1 om Natten hørte Kpt. Skibet fløjte, og han gik da ned paa Kongebroen, men kunde da ikke se Skibet og gik da ud paa Skansen og saa da, at Skibet var strandet paa Revet ud for Skansen ved det yderste Undervandskær, uden at Kpt. kunde se, i hvad Retning Skibet laa. Sammen med 7 andre roede Kpt. derefter i en Ottemandsfarer ud Syd for Skibet der da laa i Øst-Vestlig Retning med Forstavnen mod Øst. Det var da S. S. Østlig Storm, med høj Sø. Dersom der ikke havde været Spørgsmaal om at redde Menneskeliv, var Kpt.